

Arbeidsgruppe for arbeidet med ny klima-, energi- og miljøplan for Gran kommune

Høringsuttalelse om ny klimalov – vedtatt i arbeidsgruppas møte 5. desember 2016

Denne uttalelsen kommer fra arbeidsgruppa som er oppnevnt av kommunestyret i Gran for å utarbeide ny klima-, energi- og miljøplan for Gran kommune. Arbeidsgruppa består av politisk valgte representanter fra Gran Ap, Gran SP, MDG i Gran, Gran Bygdeliste og Gran Høyre. Vi understreker likevel at vi ikke har noe uttrykt mandat fra kommunestyret til å uttale oss i slike høringer på vegne av Gran kommune. Dette er altså en uttalelse fra arbeidsgruppa, og ikke fra Gran kommune.

Lovutkastet utgjør en nødvendig, men langt fra tilstrekkelig rammelov for klimaarbeidet i Norge. Den sikrer at Regjeringen hvert år må rapportere status for klimautslipp og klimatiltak, og at det også blir redegjort for hvordan landet tilpasser seg til klimaendringene. I statsbudsjettet skal det også hvert år framgå hvordan regjeringene tenker å nå definerte klimamål, og hvilken effekt budsjettet ventes å ha for klimaet. Dette vil sikre at klimaarbeidet får en permanent og prioritert plass på den politiske agendaen.

Loven fastslår også at Norge skal bli et «lavutslippssamfunn» i 2050, uten at det er definert hva som ligger i dette begrepet. Et slikt mål bør i minst mulig grad kunne gjøres til gjenstand for tolkning. Det bør derfor legges inn en definisjon av hva begrepet betyr.

Lovforslaget bør følges opp med andre statlige tiltak, som for eksempel:

- Arbeid for en kunnskapsbasert klimapolitikk – dvs. en politikk som er mest mulig basert på forskning og dokumenterte klimaeffekter, og minst mulig på antakelser.
- Kommuner bør pålegges, og settes i stand til, å vise klimakonsekvenser av sin kommuneplan.
- Kommuner bør pålegges, og settes i stand til, å innføre et klimaregnskap.
- Kommuner bør oppmuntres til, blant annet via tilskuddsordninger, å gjøre klimavennlige vedtak.

Ordninger som er nevnt her bør utformes slik at kommuner også tar hensyn til tiltak i egen kommune som påvirker utslipp i andre kommuner, eller i utlandet. Ellers oppmuntres kommunene lett til suboptimalisering som kan føre til at totale utslipp øker, mens de minker i egen kommune. Et banalt eksempel er bygging i betong: Framstilling av sement fører til store utslipp av CO₂, men når det kommer luft til en betongmur, vil den hvert år ta opp litt CO₂ fra luften. Det er den prosessen som gjør at betongen «svetter». Isolert sett vil dette opptaket redusere kommunens egne nettutslipp, mens produksjonen gir mye større utslipp der hvor sementen produseres!

Klimaarbeidet i kommuner og offentlige institusjoner bør styrkes ved at det utarbeides forståelige veiledere som hjelper til med å tallfeste klimavirkningen av:

- Trevirke kontra betong og stål i nybygg
- Vedlikehold og bruk av eksisterende bygninger kontra nybygg
- Drenering av myr og våtmark
- Bruk av eng, jordbruksland og skogbunn til utbygging
- El-bil kontra diesel og bensin
- Bruk av kraftfor
- Vern av skog kontra hogst
- Utbygging av jernbane, kontra utbygging av veg – og så videre

Slike veiledere bør utformes slik at de også gjør det mulig å kommunisere virkningen av forskjellige tiltak til befolkningen.

Oppsummert: Utkastet til klimalov er en begynnelse, men bare en begynnelse.